

OPRAVA A VÝMĚNA VODOVODNÍ PŘÍPOJKY

Kdo nese náklady na opravu nebo výměnu přípojek uložených ve veřejném prostranství?

V našem právním řádu platí zásada, že vlastník jakékoliv věci nese veškeré náklady na údržbu, opravu případně obnovu věci, kterou vlastní. Tato zásada je v oblasti provozování vodovodů a kanalizací prolomena zákonem č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích, který stanovuje, že „Opravy a údržbu vodovodních a kanalizačních přípojek uložených v pozemcích, které tvoří veřejné prostranství, zajišťuje provozovatel ze svých provozních nákladů.“

V praxi se vlastníkům vodovodních a kanalizačních přípojek někdy obtížně vysvětluje jaké náklady spojené s jejich přípojkou nese odběratel, jako její vlastník, a jaké náklady připadají na provozovatele vodovodu nebo kanalizace. Pro pochopení celé problematiky, která v praxi nemusí být vždy černobílá, je třeba si uvědomit několik zákonných definic:

Vodovodní přípojka je úsek potrubí od odbočení z

vodovodního řadu k vodoměru, a není-li vodoměr, pak k vnitřnímu uzávěru připojeného pozemku nebo stavby. Odbočení s uzávěrem je součástí vodovodu.

Vnitřní vodovod je potrubí určené pro rozvod vody po pozemku nebo stavbě, které navazuje na konec přípojky.

Vodoměrná šachta je objekt, který slouží k umístění a ochraně vodoměru a souvisejících armatur (vodoměrné sestavy). Vodoměrná šachta je určena pro osazení pod úroveň terénu vně budov a umožňuje přístup k vodoměru a armaturám, odečet vodoměru a výměnu vodoměru a armatur. Vodoměrná šachta je součástí vnitřního vodovodu.

Kanalizační přípojka je úsek potrubí od vyústění vnitřní kanalizace stavby nebo odvodnění pozemku k zaústění do stokové sítě.

Vnitřní kanalizace je potrubí určené k odvádění odpadních

vod, popřípadě i srážkových vod ze stavby, k jejímu vnějšímu lici. V případech, kdy jsou odváděny odpadní vody, popřípadě i srážkové vody ze stavby i pozemku vně stavby, je koncem vnitřní kanalizace místo posledního spojení vnějších potrubí. Tato místa jsou také začátkem kanalizační přípojky.

Revizní kanalizační šachta je objekt, který slouží k přístupu do kanalizačního systému pro účely čištění, inspekce a údržby. Zřizují se i za účelem sběrného bodu, kde se sejdou veškeré odpadní vody z domu a pozemku a následně kanalizační přípojkou odejdou do kanalizace.

Veřejným prostranstvím jsou všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru.

Vlastníkem přípojky zřízených před 1. lednem 2002, je vlastník

pozemku nebo stavby připojené na vodovod nebo kanalizaci, neprokáže-li se opak. Vodovodní přípojku a kanalizační přípojku pořizuje na své náklady odběratel, není-li dohodnuto jinak; vlastníkem přípojky je osoba, která na své náklady přípojku pořídila.

Opravu a údržbu přípojek uložených ve veřejném prostranství zajišťuje provozovatel vodovodu nebo kanalizace.

Ve většině případů bude vlastníkem vnitřního vodovodu nebo kanalizace i vlastníkem přípojky, a proto se dále v textu bude pracovat pouze s touto situací, i když zákonná úprava předpokládá možnost rozdílného vlastnictví přípojky a vlastnictví vnitřního vodovodu nebo kanalizace. V případě vzniku poruchy na potrubí, které slouží k dodávce vody nebo odvádění odpadních vod, je nutné pro určení osoby, která ponese náklady na její odstranění nejprve lokalizovat, kde porucha vznikla. Pokud k poruše došlo na veřejném prostranství, je nutné dále určit, zda se jedná o vodovodní nebo kanalizační přípojku nebo o vnitřní vodovod nebo vnitřní kanalizaci.

Při splnění obou podmínek (veřejné prostranství a vodovodní nebo kanalizační přípojka) zajišťuje opravu a nese náklady na její odstranění provozovatel.

Vlastník přípojky zajišťuje opravu a nese náklady na její odstranění v případech, kdy:

- k poruše na přípojce došlo mimo veřejné prostranství.

- k poruše na potrubí došlo na veřejném prostranství, nejedná se však o přípojku, ale o vnitřní vodovod nebo kanalizaci. Typickým případem je situace, kdy je na veřejném prostranství osazena vodoměrná šachta, a k poruše došlo na potrubí od vodoměru k připojené stavbě. Potrubí od vodoměru k připojené stavbě je totiž vnitřním vodovodem. Obdobná situace může nastat i u kanalizačního potrubí v případech, kdy ke spojení kanalizačních potrubí ze stavby dochází na veřejném prostranství, neboť úsek od spojení potrubí ke stavbě je vnitřní kanalizací.

- k poruše došlo na vodoměrné šachtě umístěné na veřejném prostranství, neboť vodoměrná šachta je součástí vnitřního vodovodu.

- k poruše došlo na revizní kanalizační šachtě umístěné na veřejném prostranství v případech, kdy v revizní kanalizační šachtě dochází ke spojení potrubí vedených ze stavby. Kanalizační šachta je součástí vnitřní kanalizace.

Jak již bylo výše uvedeno opravu přípojek uložených ve veřejném prostranství hradí a zajišťuje

ze svých provozních nákladů provozovatel vodovodu nebo kanalizace. Je však nutné si uvědomit, že opravou vodovodní nebo kanalizační přípojky jsou pouze práce spojené s odstraněním bodového porušení přípojky a ostatní části přípojky musí být ve vyhovujícím technickém stavu. Opravou jde jen o udržení funkčního stavu přípojky při zachování původní životnosti přípojky.

V případě, že přípojka je v nevyhovujícím technickém stavu, je za hranicí své životnosti, poruchu nelze řešit pouze bodovou opravou přípojky, je nutná její kompletní výměna. Celkové náklady na výměnu (obnovu) vodovodní nebo kanalizační přípojky nese vždy a pouze vlastníkem přípojky bez ohledu na to, zda se nachází na veřejném prostranství či nikoliv.

Uvedená problematika je rozvedena přesným výkladem Ministerstva zemědělství č. 25, který se podrobně zabývá situacemi spojenými s opravou vodovodních a kanalizačních přípojek.

Současně v příloze obsahuje 23 přehledných modelových schémat, ve kterých se rozklíčováává, kdo je v kterém případě povinen nést náklady na opravu přípojky.

Pro zájemce je vhodné seznámit se také s dalšími výklady Ministerstva zemědělství (č. 14, 31, 42 a 60). Všechny zmíněné výklady je možné najít zde:

<https://mze.gov.cz/public/portal/mze/voda/legislativa/vyklady/zakon-vodovody-kanalizace/aktualni-vyklady>